

Да помним и да обичаме миналото си

Те говорят помежду си неразбираемо за околните. Използват интересна терминология, насищайки всяка дума със смисъл и се разбират – от най-малките, едва 4-годишни, до много порасналите – на повече от 15 пъти по 4. Препускат с коне в галоп, стрелят с лъкове и стрели с лекота и прецизна точност, правят зашемяващи каскади и неповторими възстановки. А кои са те? Членовете на Школа за оцеляване „Бага-Тур“ или иначе казано – пазителите на българската история в наши дни. Историята, която ни е малко по-непозната, по-далечна, за тях всъщност е ежедневие. Костюмите, оръжията, обичаите... всичко изглежда истинско, те са се постарали да бъде такава. И благодарение на тяхната всеотдайност, българската история оцелява, предава се на децата и се спасява от нейния най-опасен враг – забравата.

За трудностите и радостите, вдъхновението и силата да основеш и развиваш нещо подобно, каквото е Школата „Бага-Тур“, поговорих с Илияна Семерджиева, един от ръководителите на малките момичета, част от „Бага-Тур“ и Горан Гънчев – главен координатор.

– Как се зароди идеята за „Бага-Тур“? Какво е всъщност „Школа за оцеляване“ и каква е целта ѝ?

– Горан и Явор Гънчеви са дългогодишни шампиони по карате и бойни спортове. Виждайки как синовете му проявяват интерес към източните бойни изкуства, техният баща – Райчо Ганчев, създаде „Бага-Тур“. Школата борави с българската символика, със собствена терминология и е организация, изцяло вдъхновена от древността и живота на старите българи. Основната и водеща цел на Школата е да разпространява тази част от историята, която е по-малко популярна и да се запали в хората искра, която да ги мотивира да се интересуват повече.

– А какво означава названието „Бага-Тур“?

– Багатурът е бил най-елитният воин от прабългарската войска. Той е умее да борави отлично с меч, лък, бич и от земя, и от кон. Развивайки тези дисциплини, ние се опитваме да достигнем тези умения, но и да се държим достойно, да сме упорити и несломими като нашите предци.

– Каква е преобладаващата възраст на обучаващите се в школата и как протича обучението?

– В школата има хора от най-различни възрасти: от най-малките до най-големите. Всеки намира своето място в огромното поле от дейности, с които се занимаваме. Обучението е под формата на тренировки в „Аул Бага-Тур“ – това е нашият център за занимания. С вече споменатите дисциплини се занимават и малките, и големите, а след като достигнем определено ниво на развитие, ги показваме на състезания и демонстрации пред български и чуждестранни публики.

– Организираните лагери за деца – с какво се занимават те, колко пъти в годината се провеждат и какво е времетраенето им?

– Досега лагерите бяха веднъж в годината през лятото, тази година обаче възнамеряваме да организираме няколко подред, които да са с по-малък брой участници и да се провеждат на нашето място – Аул „Бага-Тур“. Програмата ангажира почти през целия ден вниманието на малчуганите и младежите, било то със стрелба, езда,

физзарядки рано сутрин, възстановки на древни битки или с разказване на стари приказки, в които децата участват като герои.

– През януари пресъздадохте стария български обичай Водици по неповторим начин. Разкажете ни повече за тази и другите възстановки, които правите?

– Пресъздаването на празничната система на старите българи е един от нашите приоритети, затова често събитията, които организираме, са с такава насоченост. Празникът Водици, сега по-познат като Йордановден, беше вълшебен! В полите на Балкана мъжете и жените от „Бага-Тур“ и „Настроение“ създадоха магия, припомняйки чрез спектакъла си за древната предхристиянска българска традиция.

– Откъде черпите вдъхновение? А достоверни сведения за оръжията, облеклата и всичко, свързано с прабългарите?

– Вдъхновение черпим, разбира се, от българската история, която е богата, мъдра и много древна. Облеклата ни също са вдъхновени от нея, като

те са няколко вида. Клубното ни облекло наподобява прабългарско, а за спектаклите имаме авторско сценично облекло. На възстановки се стремим да сме максимално автентични. Сведения за прабългарите получаваме от историческите и археологическите източници, но това, на което повече наблягаме и което, според нас, е по-важно, е да пресъздадем системата им на обучение, дисциплината, възпитанието на децата, ценностната им система, празниците, връзката им с природата, уважението им към нея и общуването с животните. Смятаме, че тогавашният начин на живот съдържа в себе си истини, които днес хората са забравили, а те са много важни за това човек да бъде щастлив, свързан със земята и всичките ѝ чудеса.

– Участиете във филми, кои са българските ленти, в които сте се снимали?

– Школа „Бага-Тур“ е на близо 17 години, години, през които, освен че живеем и се стремим да изглеждаме като нашите прадеди – траки, славяни и прабългари, сме изградили много и най-разнородни умения, като част от тях са физически, свързани най-вече с боравенето с автентични оръжия, езда и изграждане на физическа култура. За тези почти две десетилетия имаме над 1000 демонстрации в България и чужбина. Постепенно трениращите в школата момчета и момичета започнаха да бъдат търсени за заснемането на музикални клипове, реклами и филми. Така формирахме и групата на най-добрите в школата, наречена „Острието на Бага-Тур“. Може да се каже, че това е елитният състав на школата, а неин ръководител е Горан Гънчев. Снимали сме в над 15 игрални филма, при това не само български, но и американски, немски, френски и канадски. Работили сме с известни актьори като Бен Крос (във филма „Викинги“) и Скот Адкинс (във филма „Нинджа“). Участвали сме още в „Дякон Левски“, „На педя от земята“, „Смартфонът беглец“, „Воевода“, „Келтите“, „Те откриха ада“ и още мн. др. За момента, претендираме, че сме най-добрата каскадьорска група в България по отно-

шение на каскади с коне и каскади от минали епохи.

– Разкажете ни за някоя интересна или забавна случка от снимачните дни?

– Понеже във филмите изпълняваме предимно опасни каскади, се опитваме максимално да сведем риска за каскадьора до минимум, т.е. той да изпълни зададената му каскада от режисьора така, че тя да изглежда достоверна и същевременно да няма опасност от травми за изпълняващия. Именно поради тази причина се стремим максимално да предотвратим импровизациите и всичко да е добре планирано и подготвено. Но все пак понякога се намесва и „законът на Мърфи“ и стават интересни ситуации. Например, по време на снимките за филма „Дякон Левски“ героят Димитър Общи (роля, изпълнявана от Горан Гънчев) трябваше да бъде обесен на един клон. По време на репетиции клонът беше здрав, но когато операторът започна да снима, клонът се счупи и падна на сантиметри от главата на каскадьора. Впоследствие този кадър остана във филма. Понеже използваме и коне за изпълняване на каскади във филмите, то с тях също има много и най-различни ситуации. Но като професионалисти винаги се справяме с предизвикателствата.

– Какво е посланието, което искате да отправите към всички българи?

– Посланието живее в нас и извира като ручей чрез любовта ни към това, което правим. Искаме да я разпръснем навсякъде и да заразим хората с нея, за да може сетне и те да сторят същото с други хора. Така живее историята в този голям и непрекъснато дишащ организъм-човечеството. А българската история е наистина вълшебна, богата не само на велики моменти, но и на безчет мъдрости, от които можем да се учим и ние, и нашите деца. Посланието е да помним и да обичаме миналото си, за да му дадем живот в настоящето, а разказвайки и на децата си – да посеем семенцата му и в бъдещето. Само така ще я има България! ♦